

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่อง การบริหารงานวิชาการของผู้บริหาร โรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาตรัง เขต 1 ผู้วิจัยนำเสนอผลการวิจัยดังนี้

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาการบริหารงานวิชาการของผู้บริหาร โรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาตรัง เขต 1
2. เพื่อเปรียบเทียบการบริหารงานวิชาการของผู้บริหาร โรงเรียนที่มีประสบการณ์ในการบริหารงานต่ำกว่า 10 ปี กับผู้บริหารโรงเรียนที่มีประสบการณ์ในการบริหารงานตั้งแต่ 10 ปีขึ้นไป
3. เพื่อเปรียบเทียบการบริหารงานวิชาการของผู้บริหาร โรงเรียนขนาดเล็ก ขนาดกลาง และขนาดใหญ่

สมมติฐานการวิจัย

1. ผู้บริหารโรงเรียนที่มีประสบการณ์ในการบริหารงานต่างกัน บริหารงานวิชาการแตกต่างกัน
2. ผู้บริหารโรงเรียนที่ปฏิบัติงานในโรงเรียนที่มีขนาดต่างกันมีการบริหารงานวิชาการแตกต่างกัน

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) เพื่อศึกษาการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาตรัง เขต 1 โดยมีรายละเอียดดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ผู้บริหารโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาตรัง เขต 1 ปีการศึกษา 2549 จำนวน 158 คน ได้มาโดยกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างตามตารางอัตราส่วนของ เครจซี่และมอร์แกน (Krejcie and Morgan 1970 : 608) แบ่งกลุ่มตาม

ขนาดของโรงเรียน แล้วเทียบสัดส่วนของกลุ่มตัวอย่างและสุ่มแบบง่าย (Simple random sampling) ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 112 คน

2. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล เป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น แบ่งออกเป็น

2 ตอนคือ

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับ เพศ ตำแหน่งการปฏิบัติงาน ประสบการณ์ในการบริหาร และขนาดของโรงเรียน

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาตรัง เขต 1 ในขอบข่ายงาน 12 ด้าน มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ ตามแบบของลิเคิร์ต (Likert Scale) หากความเชื่อมั่นตามวิธีของครอนบัค โดยใช้ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา ได้ค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ .962

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยนำหนังสือจากคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช ถึงผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาตรัง เขต 1 เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาตรัง เขต 1 จำนวน 112 ชุด โดยผู้วิจัยส่งและรับแบบสอบถามด้วยตนเอง ใช้เวลาในการเก็บข้อมูล 27 วัน ได้รับแบบสอบถามคืน จำนวน 112 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100 ผู้วิจัยได้ตรวจสอบความถูกต้อง สมบูรณ์ ของแบบสอบถาม พบว่าแบบสอบถามมีความถูกต้องและสมบูรณ์ทุกฉบับ

การวิเคราะห์ข้อมูล

ตอนที่ 1 เป็นข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามวิเคราะห์ข้อมูล โดยหาค่าร้อยละและเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ตารางประกอบคำบรรยาย ตามตารางที่ 2

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามความคิดเห็นการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาตรัง เขต 1 ตามวัตถุประสงค์ข้อที่ 1 วิเคราะห์โดยหาค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) โดยรวมรายด้าน และรายข้อ ตามตารางที่ 3 – 15

ตอนที่ 3 เปรียบเทียบการบริหารงานวิชาการของผู้บริหาร โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 ตามวัตถุประสงค์ข้อที่ 2 โดยจำแนกตามประสบการณ์ในการบริหาร วิเคราะห์โดยใช้สถิติการทดสอบแบบที (t-test) แบบ 2 กลุ่มอิสระตามตารางที่ 16

ตอนที่ 4 เปรียบเทียบการบริหารงานวิชาการของผู้บริหาร โรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 ตามวัตถุประสงค์ข้อที่ 3 จำแนกตามขนาดของโรงเรียน โดยใช้การวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียว (One - Way ANOVA) โดยใช้สถิติการทดสอบแบบเอฟ (F - test) ถ้าพบมีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญ จะทดสอบค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ โดยวิธีการของเชฟเฟ (Scheffe) ตามตารางที่ 17 - 35

สรุปผลการวิจัย

จากการดำเนินการวิจัย สามารถสรุปผลการวิจัยดังนี้

1. การบริหารงานวิชาการของผู้บริหาร โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 โดยรวมพบว่า อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า ทุกด้านอยู่ในระดับมาก ยกเว้นด้านการวิจัย เพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา อยู่ในระดับปานกลาง โดยมีด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือ ด้านการวัดผลประเมินผลและเทียบโอนผลการเรียน และด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด

2. ผลการเปรียบเทียบการบริหารงานวิชาการของผู้บริหาร โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 ที่มีประสบการณ์ในการบริหารต่างกัน โดยรวมพบว่า ไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ในข้อ 1 ว่าผู้บริหารที่มีประสบการณ์ในการทำงานต่างกัน มีการบริหารงานวิชาการแตกต่างกัน และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านทั้ง 12 ด้านคือ ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ ด้านการวัดผล ประเมินผล และเทียบโอนผลการเรียน ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา ด้านการพัฒนาสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา ด้านการพัฒนาแหล่งการเรียนรู้ ด้านการแนะแนว ด้านพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ด้านการส่งเสริมความรู้ด้านวิชาการแก่ชุมชน ด้านการประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษาอื่น และด้านการส่งเสริมสนับสนุนงานวิชาการแก่นุคคคลรอบรั้วองค์กร หน่วยงานและสถาบันอื่นที่จัดการศึกษา พบว่าแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ 2 ด้าน คือ ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา และด้านการนิเทศการศึกษา

3. การบริหารงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 ที่มีขนาดโรงเรียนต่างกัน โดยรวมพบว่า อยู่ในระดับมาก กล่าวคือผู้บริหารโรงเรียนขนาดเล็ก มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารโรงเรียน โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าส่วนใหญ่อยู่ในระดับมาก ยกเว้นด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา ด้านการพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา ด้านการส่งเสริมความรู้ด้านวิชาการแก่ชุมชน และด้านการประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษาอื่นอยู่ในระดับปานกลาง โดยมีด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือ ด้านการวัดผลประเมินผลและเทียบโอนผลการเรียน และด้านการส่งเสริมความรู้ด้านวิชาการแก่ชุมชน มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด

ผู้บริหารโรงเรียนขนาดกลาง มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารโรงเรียนโดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าส่วนใหญ่อยู่ในระดับมาก ยกเว้นด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา ด้านการส่งเสริมความรู้ด้านวิชาการแก่ชุมชน และด้านการประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษาอื่นอยู่ในระดับปานกลาง โดยมีด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือ ด้านการวัดผลประเมินผลและเทียบโอนผลการเรียน และด้านการส่งเสริมความรู้ด้านวิชาการแก่ชุมชน มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด

ผู้บริหารโรงเรียนขนาดใหญ่ มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารโรงเรียนโดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าอยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยมีด้านการวัดผลประเมินผลและเทียบโอนผลการเรียน มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือ ด้านการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ และด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด

4. ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 ที่มีขนาดโรงเรียนต่างกัน โดยรวมพบว่า แตกต่างกันและเมื่อพิจารณารายด้าน พบว่าแตกต่างกัน 9 ด้านคือ ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา การพัฒนากระบวนการเรียนรู้ การวัดผลประเมินผลและเทียบโอนผลการเรียน การพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา การพัฒนาแหล่งเรียนรู้ การแนะแนวการศึกษา การพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา การส่งเสริมความรู้ทางวิชาการแก่ชุมชน การประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษาและองค์กรอื่น ไม่แตกต่างกัน 3 ด้านคือ ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา ด้านการนิเทศการศึกษา และด้านการส่งเสริมและสนับสนุนงานวิชาการแก่บุคคล ครอบครัว องค์กร หน่วยงานและสถาบันอื่น

5. ผลการเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยรายคู่ของการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาตรง เขต 1 ที่มีขนาดโรงเรียนต่างกัน โดยรวมพบว่า มีความแตกต่างกัน ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ในข้อ 2 ว่าผู้บริหารโรงเรียนที่ปฏิบัติงานในโรงเรียนที่มีขนาดต่างกันมีการบริหารงานวิชาการแตกต่างกัน โดยมีคู่ที่แตกต่างกัน คือ โรงเรียนขนาดเล็ก กับโรงเรียนขนาดใหญ่ และโรงเรียนขนาดกลาง กับโรงเรียนขนาดใหญ่ และพบว่าผู้บริหารโรงเรียนขนาดใหญ่ มีค่าเฉลี่ยในการบริหารงานวิชาการสูงกว่าผู้บริหารโรงเรียนขนาดเล็ก และผู้บริหารโรงเรียนขนาดกลางทุกด้าน

อภิปรายผลการวิจัย

จากผลการวิจัยการบริหารงานวิชาการของผู้บริหาร โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาตรง เขต 1 ผู้วิจัยอภิปรายผลดังนี้

1. การบริหารงานวิชาการของผู้บริหาร โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาตรง เขต 1 โดยรวมพบว่า อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า อยู่ในระดับมาก 11 ด้าน ยกเว้นด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา อยู่ในระดับปานกลาง โดยมีด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือ ด้านการวัดผลประเมินผลและเทียบโอนผลการเรียน และด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด แสดงให้เห็นว่า โรงเรียนได้ให้ความสำคัญของงานวิชาการซึ่งเป็นงานหลักและเป็นหัวใจสำคัญของการบริหาร และเห็นความสำคัญในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนให้มีคุณลักษณะตามเป้าหมายของหลักสูตร และเป้าหมายของการจัดการศึกษา เห็นได้จากที่ผู้บริหารโรงเรียนให้ความสำคัญต่อการบริหารงานวิชาการอยู่ในระดับมาก และมีค่าเฉลี่ยด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้สูงสุด เป็นการเน้นย้ำถึงภารกิจที่สำคัญของโรงเรียนที่มุ่งหวังให้ผู้เรียนเป็นคนดี คนเก่ง ของสังคมโดยผ่านกระบวนการจัดการเรียนรู้ ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ ประพันธ์ เม่นวิียงแก (2548 : 82) ได้วิจัยเรื่องการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเขต 2 พบว่าความคิดเห็นของข้าราชการครู และบุคลากรทางการศึกษาเกี่ยวกับสภาพการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเขต 2 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับผลการวิจัยของ พิสิทธิ์ จันทระเนตร (2542 : บทคัดย่อ) ได้วิจัยเรื่องการศึกษาเปรียบเทียบการบริหารงานวิชาการ ในโรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดสกลนคร ผลการวิจัยพบว่า สภาพการปฏิบัติงานโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดสกลนคร มีการบริหารงานวิชาการ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก แต่ไม่สอดคล้องกับผลการวิจัยของ

จำนง เวทย์ประสิทธิ์ (2545 : บทคัดย่อ) ได้วิจัยเรื่องการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา ตามทัศนะของครูอาจารย์พบว่า การบริหารงานวิชาการอยู่ในระดับปานกลาง ผลการวิจัยของ ศิริจันทร์ วงศ์สวัสดิ์ (2543 : บทคัดย่อ) ได้วิจัยเรื่องปัญหาการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดนครศรีธรรมราช พบว่าปัญหาในการบริหารงานวิชาการ โดยภาพรวมและรายด้าน อยู่ในระดับปานกลาง ส่วนการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลางและมีค่าเฉลี่ยต่ำสุดนั้น ไม่สอดคล้องกับผลการวิจัยของ ประพันธ์ เม้าเวียงแก (2548 : 84) ได้วิจัยเรื่องการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 พบว่าความคิดเห็นของข้าราชการครู และบุคลากรทางการศึกษาเกี่ยวกับสภาพการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก อาจเป็นเพราะว่าผู้บริหารโรงเรียนมุ่งส่งเสริมสนับสนุนงานวิชาการด้านอื่นๆ ที่สำคัญและสามารถสร้างฐานความรู้ ความเข้าใจให้แก่ครูในกระบวนการจัดการเรียนรู้ที่ยึดผู้เรียนเป็นสำคัญ ซึ่งผลการวิจัยพบว่าผู้บริหารได้มีการบริหารอยู่ในระดับมากถึง 11 ด้าน แต่อย่างไรก็ตามผู้บริหารโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 ก็ควรจะคำนึงถึงการแก้ไข ปรับปรุงและพัฒนาคุณภาพการเรียนการสอน โดยอาศัยกระบวนการวิจัยเพื่อการพัฒนาคุณภาพการศึกษาด้วย

2. ผลการเปรียบเทียบการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 ที่มีประสบการณ์ในการบริหาร ต่ำกว่า 10 ปี และตั้งแต่ 10 ปีขึ้นไป โดยรวมพบว่าไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ในข้อ 1 ว่าผู้บริหารที่มีประสบการณ์ในการทำงานต่างกัน มีการบริหารงานวิชาการแตกต่างกัน โดยค่าเฉลี่ยของผู้บริหารโรงเรียนที่มีประสบการณ์ ตั้งแต่ 10 ปีขึ้นไป สูงกว่าผู้บริหารโรงเรียนที่มีประสบการณ์ต่ำกว่า 10 ปี ทุกด้านและเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ 2 ด้าน คือ ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา และด้านกรณีศึกษา โดยค่าเฉลี่ยของผู้บริหารโรงเรียนที่มีประสบการณ์ตั้งแต่ 10 ปีขึ้นไป สูงกว่าผู้บริหารโรงเรียนที่มีประสบการณ์ต่ำกว่า 10 ปีเช่นกัน สอดคล้องกับงานวิจัยของ ประพันธ์ เม้าเวียงแก (2548 : 92) ได้วิจัยเรื่องการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 พบว่าความคิดเห็นของข้าราชการครู และบุคลากรทางการศึกษาที่จำแนกตามประสบการณ์ในการทำงานโดยรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน จากผลการวิจัยแสดงให้เห็นว่าผู้บริหารโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 ต่างให้ความสำคัญต่อการบริหารงาน

วิชาการและผู้บริหารโรงเรียนที่มีประสบการณ์มากกว่า จะมีค่าเฉลี่ยในการบริหารสูงกว่าผู้บริหารโรงเรียนที่มีประสบการณ์น้อยกว่า แสดงให้เห็นถึงทักษะและประสบการณ์ ของผู้บริหารโรงเรียน อย่างไรก็ตามการดำเนินงานวิชาการเพื่อให้ผู้เรียนมีความรู้ มีทักษะชีวิตที่ดี เป็นสิ่งที่ผู้บริหารควรตระหนักและให้ความสำคัญในทุกด้านและทุกกิจกรรม

3. ผลการบริหารงานวิชาการของผู้บริหาร โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาดังเขต 1 ที่มีขนาดเล็ก ขนาดกลาง และขนาดใหญ่ โดยรวมพบว่าอยู่ในระดับมาก โดยโรงเรียนขนาดเล็ก และโรงเรียนขนาดกลาง มีค่าเฉลี่ยด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้สูงสุด และด้านการส่งเสริมความรู้ด้านวิชาการแก่ชุมชน มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ส่วนโรงเรียนขนาดใหญ่ มีด้านการวัดผลประเมินผลและเทียบโอนผลการเรียน มีค่าเฉลี่ยสูงสุด และ ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด แสดงให้เห็นว่า โรงเรียนแต่ละขนาดอาจจะมีสภาพปัจจุบัน ปัญหา และความพร้อมต่างกัน จากผลการวิจัยโรงเรียนขนาดเล็ก ขนาดกลาง ต่างมุ่งส่งเสริม สนับสนุนการพัฒนาการจัดกระบวนการเรียนรู้เพื่อวางรากฐานในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานให้กับนักเรียน ส่วนด้านการส่งเสริมความรู้ด้านวิชาการแก่ชุมชนที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดนั้น อาจเป็นเพราะว่าผู้บริหารโรงเรียน และคณะครูต้องการมุ่งเน้นในการพัฒนาให้ผู้เรียนมีศักยภาพสูงสุด แต่ในการบริหารงานวิชาการเพื่อพัฒนาผู้เรียนนั้น ผู้บริหารโรงเรียนควรประสานกับผู้ปกครอง และชุมชนเพื่อให้มีส่วนร่วมในการส่งเสริม สนับสนุนและสร้างความเข้าใจร่วมกันในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาให้เป็นที่ไปตามเป้าหมาย ส่วนโรงเรียนขนาดใหญ่ที่มีค่าเฉลี่ยด้านการวัดผลประเมินผลและเทียบโอนผลการเรียนสูงสุด และด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษามีค่าเฉลี่ยต่ำสุดนั้น เป็นเพราะว่าโรงเรียนขนาดใหญ่มีนักเรียนจำนวนมาก การดูแลนักเรียนเป็นรายบุคคลอาจจะไม่ทั่วถึง ประกอบกับการจัดกระบวนการเรียนรู้ อาจจะมีลักษณะของการประจำวิชาหลากหลายเทคนิควิธีการในการสอน การบริหารจัดการด้านการวัดผล ประเมินผลและเทียบโอนผลการเรียน จึงมีความจำเป็นในการสร้างมาตรฐานของผู้เรียนให้เป็นที่ไปในทิศทางเดียวกัน ทั้งนี้ผู้บริหารโรงเรียนขนาดใหญ่ควรส่งเสริมสนับสนุน งานวิชาการทุกด้าน ทั้งนี้เพื่อการปรับปรุง พัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างแท้จริง

4. ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนการบริหารงานวิชาการของผู้บริหาร โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาดังเขต 1 ของโรงเรียนขนาดเล็ก ขนาดกลางและขนาดใหญ่ โดยรวมพบว่าแตกต่างกัน และเมื่อพิจารณาทางด้าน พบว่าแตกต่างกัน 9 ด้านคือ ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา การพัฒนากระบวนการเรียนรู้ การวัดผลประเมินผลและเทียบโอนผลการเรียน การพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา การพัฒนาแหล่งเรียนรู้ การแนะแนวการศึกษา การพัฒนา

ระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา การส่งเสริมความรู้ทางวิชาการแก่ชุมชน การประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษาและองค์กรอื่น ไม่แตกต่างกัน 3 ด้านคือ ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา ด้านการนิเทศการศึกษา และด้านการส่งเสริมและสนับสนุนงานวิชาการแก่บุคคล ครอบครัว องค์กร หน่วยงานและสถาบันอื่น แสดงให้เห็นว่าผู้บริหาร โรงเรียนที่มีโรงเรียนขนาดต่างกัน มีทักษะ ประสิทธิภาพ และสภาพความพร้อมของบริบทต่างกัน ซึ่งในการบริหารจัดการที่ดีผู้บริหารโรงเรียนควรจะคำนึงถึงความจำเป็น และความสำคัญของงานที่มีเป้าหมายคือเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียนด้วย

5. ผลการเปรียบเทียบความแตกต่างของการบริหารงานวิชาการของผู้บริหาร โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาตรง เขต 1 ที่มีขนาดโรงเรียนต่างกัน โดยรวมพบว่า มีความแตกต่างกัน โดยมีคู่ที่แตกต่างกัน คือ โรงเรียนขนาดเล็ก กับโรงเรียนขนาดใหญ่ และโรงเรียนขนาดกลาง กับโรงเรียนขนาดใหญ่ และพบว่าผู้บริหารโรงเรียนขนาดใหญ่ มีค่าเฉลี่ยในการบริหารงานวิชาการสูงกว่าผู้บริหารโรงเรียนขนาดเล็ก และผู้บริหารโรงเรียนขนาดกลางทุกด้าน ซึ่งไม่สอดคล้องกับผลการวิจัยของ ศิริจันทร์ วงศ์สวัสดิ์ (2543 : บทคัดย่อ) ได้วิจัยเรื่อง ปัญหาการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดนครศรีธรรมราช พบว่าผู้บริหารโรงเรียนที่ปฏิบัติงานในโรงเรียนที่มีขนาดต่างกัน มีทักษะต่อปัญหาการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียน ไม่แตกต่างกัน และไม่สอดคล้องกับผลการวิจัยของวิชัยของ ประพันธ์ เม้าเวียงแก (2548 : 93) ได้วิจัยเรื่อง การบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเขต 2 พบว่า ข้าราชการครู และบุคลากรทางการศึกษาที่ปฏิบัติงานในสถานศึกษาที่มีขนาดต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาโดยภาพรวมและรายด้าน ไม่แตกต่างกัน แสดงให้เห็นว่าผู้บริหารโรงเรียนที่มีโรงเรียนขนาดต่างกัน มีทักษะ ประสิทธิภาพ และความจำเป็นในการบริหารงานวิชาการต่างกัน ซึ่งในการบริหารจัดการที่ดีผู้บริหารโรงเรียนควรจะคำนึงถึงความจำเป็น และความสำคัญของงานทุกด้าน ทุกกิจกรรม เพราะต่างมีเป้าหมายเดียวกันคือเพื่อพัฒนาผู้เรียนทุกคน ทุกด้านให้มีศักยภาพสูงสุด และมีทักษะชีวิตพร้อมสู่อันาคตในที่สุด

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะเพื่อประโยชน์ในการนำผลการวิจัยไปใช้ ผู้วิจัยเสนอแนะผลการวิจัยดังนี้
  - 1.1 การบริหารงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาตรง เขต 1 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ซึ่งควรจะส่งเสริม สนับสนุน ให้มากยิ่งขึ้น และดำเนินการ

อย่างต่อเนื่องต่อไป ส่วนด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา ที่อยู่ระดับปานกลาง และมีค่าเฉลี่ยต่ำสุดนั้น ผู้บริหารโรงเรียนควรให้ความสำคัญ พร้อมทั้งดำเนินการ โดยให้มีการศึกษา วิเคราะห์ วิจัย เพื่อปรับปรุงคุณภาพการศึกษา ส่งเสริมให้ครูทำวิจัย มีการประเมินผลการวิจัย และเผยแพร่ผลงานการวิจัยให้มากยิ่งขึ้นด้วย

1.2 ผลการเปรียบเทียบการบริหารงานวิชาการของผู้บริหาร โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 ที่มีประสบการณ์ในการบริหารต่างกัน โดยรวมพบว่า ไม่แตกต่างกัน แต่ค่าเฉลี่ยในการบริหารงานวิชาการของผู้บริหาร โรงเรียนที่มีประสบการณ์มากกว่า มีระดับการบริหารงานวิชาการสูงกว่าผู้บริหารโรงเรียนขนาดกลางและขนาดเล็กทุกด้าน ดังนั้นผู้บริหารโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 จึงควรที่จะร่วมมือ ช่วยเหลือ แลกเปลี่ยนเรียนรู้ ประสบการณ์ซึ่งกันและกัน เพื่อพัฒนาตน พัฒนางาน เพิ่มทักษะ การบริหารงานวิชาการให้มีคุณภาพยิ่งขึ้น ส่วนด้านที่แตกต่าง 2 ด้าน คือ ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา และด้านการนิเทศการศึกษานั้น ผู้บริหารโรงเรียนควรให้ความสำคัญและดำเนินการในทุกขั้นตอนของทุกกิจกรรมด้วยเช่นกัน

1.3 การบริหารงานวิชาการของผู้บริหาร โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 ที่มีขนาดโรงเรียนต่างกัน โดยรวมพบว่า อยู่ในระดับมาก ซึ่งควรที่จะดำเนินการอย่างต่อเนื่อง เช่นกัน ส่วนการบริหารงานวิชาการที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด กล่าวคือ ผู้บริหารโรงเรียนขนาดเล็กมีการบริหารด้านการส่งเสริมความรู้ด้านวิชาการแก่ชุมชน มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ผู้บริหารโรงเรียนขนาดกลาง บริหารด้านการส่งเสริมความรู้ด้านวิชาการแก่ชุมชน มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด และผู้บริหารโรงเรียนขนาดใหญ่ บริหารด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด จากผลการวิจัยจะเห็นได้ว่าทักษะของผู้บริหารหรือลักษณะการปฏิบัติงานของผู้บริหารแตกต่างกัน สังเกตได้จากค่าเฉลี่ยในการบริหารแตกต่างกัน ซึ่งอาจจะหมายถึงว่า ผู้บริหารโรงเรียนต่างขนาดกัน ต่างก็มีทักษะและประสบการณ์ต่างกัน ดังนั้นเพื่อเป็นการผลักดันให้การบริหารงานวิชาการของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 มีค่าเฉลี่ยสูงทุกด้าน จึงควรแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ศึกษาดูงาน ซึ่งกันและกันให้มากยิ่งขึ้น

1.4 ส่วนผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนการบริหารงานวิชาการของผู้บริหาร โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 ที่มีขนาดโรงเรียนต่างกัน โดยรวมพบว่า แตกต่างกัน และเมื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของการบริหารงานวิชาการของผู้บริหาร โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 ที่มีขนาดโรงเรียนต่างกัน โดยรวมพบว่า แตกต่างกันเช่นกัน กล่าวคือ ผู้บริหารโรงเรียนขนาดเล็กมีการบริหารงานวิชาการแตกต่างกับผู้บริหารโรงเรียนขนาดใหญ่

และผู้บริหารโรงเรียนขนาดกลางมีการบริหารงานวิชาการแตกต่างกับผู้บริหารโรงเรียนขนาดใหญ่ และพบว่าผู้บริหารโรงเรียนขนาดใหญ่ มีค่าเฉลี่ยในการบริหารงานวิชาการ สูงกว่าผู้บริหารโรงเรียนขนาดเล็ก และผู้บริหารโรงเรียนขนาดกลาง ทุกด้าน จากผลการวิจัยดังกล่าว ผู้บริหารโรงเรียนทุกขนาด ควรจะช่วยเหลือซึ่งกันและกันให้มากยิ่งขึ้น ทั้งนี้เพื่อการพัฒนาคุณภาพงานวิชาการ ซึ่งหมายถึง การพัฒนาคุณภาพผู้เรียนทุกระดับให้เป็นไปตามเจตนารมณ์ของการจัดการศึกษาของประเทศ

1.5 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 ควรนำผลการวิจัยไปเป็นข้อมูลในการวางแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา ทั้งด้านการนิเทศ กำกับ ติดตาม หรือการอบรม สัมมนาพัฒนาบุคลากร

2. ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรศึกษาปัจจัยที่ส่งผลในการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1

2.2 ควรศึกษารูปแบบการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนที่มีคุณภาพด้านการบริหารงานวิชาการ

2.3 ควรศึกษาความต้องการในการพัฒนาดนของผู้บริหาร โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 ในการบริหารงานวิชาการ